

Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Sınıf İçi Öğrenci Davranışlarına Yönelik Bir Araştırma

A Research on Student Behaviours in the Classroom According to the Views of Classroom Teachers

ÖZET

Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre sınıf içi öğrenci davranışlarının belirlenmesine yönelik bu araştırma tarama modeli kapsamında yürütülmüştür. Araştırma evrenini 2023-2024 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Ordu/Ünye'deki resmi okullarda çalışan sınıf öğretmenleri oluştururken örneklemini ise seçkisiz örneklem yöntemi kullanılarak belirlenen ve çevrimiçi anketle eksiksiz cevap veren 120 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın veri toplama aracı olarak Çelebi ve Arslantaş (2021) tarafından geliştirilen "Sınıf Öğretmeni Görüşlerine Göre Sınıf İçi Öğrenci Davranışlarını Belirleme Ölçeği" kullanılmıştır. Veriler Google Form aracılığıyla çevrim içi olarak toplanmış ve SPSS analiz programına aktarılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde frekans, yüzde, t-testi ve ANOVA analiz testleri kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre öğrencilerin sınıf içinde sık sık düzeyinde olumlu, bazen düzeyinde olumsuz davranış sergiledikleri, sınıf öğretmenlerinin cinsiyet ve okuttukları sınıf düzeyine göre istatistiksel düzeyde anlamlı farklılaşma oluşmadığı ancak eğitim düzeyi, yaş ve mesleki kıdemlerine göre istatistiksel düzeyde anlamlı farklılaşma oluştuğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonuçları doğrultusunda bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmeni, Sınıf, Öğrenci Davranışları.

ABSTRACT

This study was conducted within the scope of the survey model to determine student behaviours in the classroom according to the opinions of classroom teachers. The population of the study consists of classroom teachers working in public schools in Ordu/Ünye in the autumn term of the 2023-2024 academic year, while the sample consists of 120 classroom teachers who were determined using the random sampling method and who responded to the online questionnaire completely. The "Scale for Determining Student Behaviours in Classroom According to Classroom Teacher Opinions" developed by Çelebi and Arslantaş (2021) was used as the data collection tool of the study. The data were collected online via Google Form and analysed by transferring to SPSS analysis software. Frequency, percentage, t-test and ANOVA analysis tests were used in the analysis of the data. According to the findings of the research, it was concluded that students often exhibited positive behaviours in the classroom and sometimes exhibited negative behaviours in the classroom, and that there was no statistically significant difference according to the gender and grade level of the classroom teachers, but there was a statistically significant difference according to their level of education, age and professional seniority. Some suggestions were made in line with the results of the research.

Keywords: Classroom Teacher, Classroom, Student Behaviours.

GİRİŞ

Toplum, yetenekleri yetiştirirken onların bilgili, becerikli, donanımlı, kendi değerlerini benimsemiş nitelikli bireyler olmalarını beklemektedir. Nitelikli yeteneklerin yetiştirilmesi ancak eğitimle mümkün olabilmektedir (Bakır vd., 2023). Modern okulların toplumsal yaşamda merkezi bir rol oynaması nedeniyle örgün eğitim insan yaşamının önemli bir bölümünü kapsamaya başlamıştır. Okul yaşamının büyük bir kısmı sınıfta geçmektedir (Çapri vd., 2010). Sınıf yönetiminin ve sınıf öz disiplininin eğitim stratejilerinin başarısında önemli bir rol oynadığına şüphe yoktur. Sınıftaki istenmeyen öğrenci davranışları, zamanın verimli kullanımı, öğretim süreci ve sınıf yönetimi üzerinde olumsuz etkiye sahip olabilmektedir. İstenmeyen davranışlar, öğretmenin sınıfı kontrol etme ve ders sonuçlarını öğrencilere aktarma becerisini olumsuz yönde etkilemektedir (Hastürk & Ağralı, 2023).

Öğrencilerin okulda olumsuz davranış sergilemesinin birçok nedeni vardır. Bunun temel nedeni öğrencilerin öğretmenlerine ve akranlarına karşı tutumlarıdır. Öğrenciler istedik davranışları kazanabilecekleri gibi, istenmedik davranışları da doğrudan ya da dolaylı olarak kazanabilmektedir. Olumsuz öğrenci davranışı, kasıtlı veya kasıtsız olarak öğrencinin öğrenmesini olumsuz yönde etkileyen bir dizi davranıştır (Dağ vd., 2023). İstenmeyen olumsuz davranışlar çoğu zaman bireyin akran faktörlerinden kaynaklanıyor gibi görünse de çevre, ebeveynler, kişilik, okul vb. faktörlerden de kaynaklanabilmektedir. Bu unsurların aynı zamanda bireyin erdem düşüncelerine,

Adem Küsin¹

How to Cite This Article

Küsin, A. (2023). "Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Sınıf İçi Öğrenci Davranışlarına Yönelik Bir Araştırma" International Social Sciences Studies Journal, (e-ISSN:2587-1587) Vol:9, Issue:117; pp:9426-9431. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/sss.73544>

Arrival: 9 October 2023

Published: 30 November 2023

Social Sciences Studies Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

¹ Uzman Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı, Ordu, Türkiye. ORCID: 0009-0006-3045-8890

yönelimlerine, geçmiş deneyimlerine, yeteneklerine ve kültürel hususlara bağlı olarak okul ve sınıf ortamlarında olumsuz öğrenci davranışlarının ortaya çıkmasında oldukça etkili olduğu bilinmektedir (Eren vd., 2023).

Alan yazında genellikle nitel tarzda araştırmalar yapıldığı nicel tarzda yapılan araştırmaların ise çok az olduğu görülmektedir. Bozdemir (2022)'in Ankara-Gölbaşı'ndaki ortaöğretim kademesindeki öğretmenlerle yaptığı nicel araştırmada istenmeyen öğrenci davranışları ve bu davranışların ortadan kaldırılmasına yönelik yöntemlerin, Özbilen vd. (2020)'nin İstanbul-Esenyurt'taki ilkokul ve geçici eğitim merkezlerindeki öğretmenlerle yaptıkları araştırmada çokkültürlülüğe yönelik algılar ile sınıf içi istenmeyen öğrenci davranışlarına yönelik tutumların, Tekin ve Güven (2020)'in Çanakkale'de çalışan ortaöğretim öğretmenleriyle yaptıkları araştırmada öğretmenlerin sınıfta karşılaştıkları istenmeyen öğrenci davranışları ile kişilik tipleri arasındaki ilişkinin ve Çapri vd. (2010)'nin Mersin merkezdeki ilköğretim öğretmenleriyle yaptıkları araştırmada sınıf içi istenmeyen davranış sıklığının incelendiği görülmektedir.

Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre sınıf içi öğrenci davranışlarının belirlenmesine yönelik bu araştırma ile sınıf içinde karşılaşılan olumlu ve olumsuz davranışların belirlenip ortaya çıkartılması eğitim öğretimin başarılı bir şekilde gerçekleşmesi noktasında ve nicel araştırma tarzında az sayıda çalışma olması açısından önem taşımaktadır. Olumlu ve olumsuz davranışların belirlenmesine yönelik bu çalışma ile benzer araştırmalarda öğretmenlere, akademisyenlere ve eğitimle ilgili tüm paydaşlarla katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Sınıf Yönetimi

Sınıf yönetimi; sınıf ortamındaki disiplinin temin edilmesi (İşbilir vd., 2023), öğretim açısından sınıf yönetimi özelliklerinin oluşturulması, bütünleştirilmesi ve teorinin pratiğe dönüştürülmesi süreci (Bozan & Ekinci, 2020) olarak tanımlanmaktadır. Sınıf yönetimi, eğitim yönetimi aşamaları dizisinin ilk büyük adımudur. Etkili sınıf yönetimi olmadan öğretim sürecinde yetkin iletişim ve rehberlik sağlamak mümkün değildir. Sınıf yönetimi çok yönlü, çok çaba gerektiren zorlu bir süreçtir. Her gün bu kadar çok öğrenci varken, eğitim sürecinde tamamlanacak tüm eylemleri ayrıntılı olarak planlamak, bu planı uygulamak ve sınıftaki her şeyle ilgilenmek oldukça zor bir iştir.

Sınıf Yönetim Modelleri

Sınıf yönetimi yaklaşımlarında olduğu gibi toplumsal gelişmelere bağlı olarak sınıf yönetimi modellerinin de baskıcıdan demokratikliğe, biçimselden amaç odaklıya, öğretmen merkezli öğrenci merkezliye doğru yöneldiği gözlemlenmektedir (Bozan & Ekinci, 2020).

Sınıf yönetim modelleri; geleneksel, modern (çağdaş), tepkisel, önlemsel ve bütünsel şeklinde sınıflandırılmaktadır. Geleneksel yaklaşımda daha çok öğretmen odaklı olup öğretmenler tarafından belirlenen katı uygulamalar ve kurallar vardır. Öğretmenlerin rehberlik sürecindeki hakimiyeti ve öğretmen merkezli olma özelliği ön plandadır. Modern yaklaşım; öğrencinin öğrenmesine odaklanır, esnek ve katılımcı yapılar sergiler, bütüncül ve gelişimsel yaklaşımları içerir. Tepkisel yaklaşımda bir durumu veya davranışı etkinleştirmek veya önlemek için ödül veya cezalar kullanılır, öğretmenin öğrencinin davranışına tepki vermesi gerekir, öğrenci sınıfta bir şey yapar ve öğretmen duruma tepki verir. Önleyici yaklaşım; olumsuz davranışların oluşmasını engelleyecek adımlar önceden atılır, sınıfta önceden kural ve yaptırımlar oluşturulur ve önleyici tedbirleri alınır. Bütünsel yaklaşımda ise tepkisel, önleyici ve gelişimsel yaklaşımlar koordineli bir şekilde kullanılır, sınıf yönetiminin sadece sınıf disiplininin sağlanması olarak düşünülmez.

Modeller farklılık gösterse de her ortamda en verimli ve etkili sınıf yönetimi yöntemlerinden/modellerinden bahsetmek mümkün değildir. Kullanılan modeli/yöntemi belirleyen faktörler; bağlam, ulusal ve yerel kültür, öğrenci düzeyi ve sınıf yapısıdır. Öğretmenler bu modellerden birini temel olarak kullanabilecekleri gibi zamana ve duruma göre birden fazla yaklaşımdan da faydalanabilirler.

İstenmeyen Öğrenci Davranışları

İstenmeyen davranış; öğretmenin konsantrasyonunu bozan, diğer öğrencilerin öğrenmesini engelleyen, öğrenme ve öğretme ortamına doğrudan veya dolaylı zarar veren davranışlar (Delen & Ercoşkun, 2020); eğitim ortamında öğretim sürecini aksatan ve kaosa neden olan çeşitli istenmedik davranışlar olarak tanımlanmaktadır. Sosyal ve çevresel faktörler, aile yaşam tarzı ve ekonomik nedenler, milli eğitim politikaları, eğitim altyapısı ve donanımı, kültürel ve değer farklılıkları vb. gibi çeşitli nedenlerden dolayı öğrenciler okulda veya sınıfta çeşitli istenmedik davranışlarda bulunabilirler. Sınıftaki istenmedik davranışların nedenleri şunlardır: Sınıfın fiziksel özelliklerinin yetersiz olması, öğrencilere sorumlulukların verilme şekli, öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri, öğrencilerin ihtiyaç ve ilgilerine uygun olmayan öğretim etkinlikleri ve eksiklikler, öğretim etkinliklerinin planlanamaması,

sınıfta özel eğitime ihtiyaç duyan sorunlu öğrencilerin bulunması, öğrencilerin gelişimsel özelliklerindeki değişikliklerden kaynaklanan sorunlar, aralarındaki ilişkiler...

Öğrenim hayatlarında öğrenciler sıklıkla istenmedik davranışlar sergilerler. Bir çocuk istenmedik davranışlar sergilediğinde, bu davranışların istenlik davranışa dönüşebilmesi için öncelikle çocuğun davranışının nedenlerinin tanınması gerekir. Bu anlamda problemlili davranışın belirlenmesi ve bununla nasıl başa çıkılacağına karar verilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Yani istenmedik davranışların sona ermesi için öncelikle öğretmenlerin sorunu doğru anlaması ve sorunun çözümüne yeterli zaman ayırması gerekmektedir (Doğan, 2020). Öğretmenler sınıfta meydana gelebilecek tüm olumsuz davranışları her zaman ilk etapta engelleyemese de bu tür davranışlara yönelik doğru strateji ve yöntemler geliştirerek olumsuz davranışların büyük bir kısmını önleyebilir, gerçekleşse bile engelleyebilirler, uygun yöntem ve stratejilerle bunları başarılı bir şekilde ortadan kaldıracaklardır (Bozdemir, 2022).

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre sınıf içi öğrenci davranışlarının belirlenmesine yönelik bu araştırma ile sınıf içinde karşılaşılan olumlu ve olumsuz davranışların belirlenip ortaya çıkartılması amacıyla gerçekleştirilen araştırma tarama modeli kapsamında yürütülmüştür. Tarama modeli, çok sayıda öğeden oluşan bir evrende evren hakkında genel bir yargıya varmak için evrenin tamamının veya bir popülasyonun düzenlendiği (Karasar, 2023), bir grubun belirli özelliklerini belirlemek için veri toplamayı amaçlayan modeldir (Büyüköztürk vd., 2013).

Evren ve Örneklem

Araştırma evrenini 2023-2024 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Ordu/Ünye'deki resmi okullarda çalışan sınıf öğretmenleri oluştururken örneklemi ise seçkisiz örneklem yöntemi kullanılarak belirlenen ve çevrimiçi ankete eksiksiz cevap veren 120 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubuna ilişkin bilgiler aşağıda tablo olarak sunulmuştur;

Tablo 1. Sınıf Öğretmenlerinin Demografik Özelliklerinin Dağılımı

Değişken	Grup	Frekans	Yüzde	Değişken	Grup	Frekans	Yüzde
Cinsiyet	Kadın	66	55,0	Kıdem	0-5	8	6,7
	Erkek	54	45,0		6-10	16	13,3
Eğitim Durumu	Lisans	102	85,0		11-15	20	16,7
	Lisansüstü	18	15,0		16-20	22	18,3
Yaş	20-29	8	6,7		21 ve üzeri	54	45,0
	30-39	38	31,7	Okutulan Sınıf	1. Sınıf	34	28,4
	40-49	50	41,6		2. Sınıf	28	23,3
	50-59	24	20,0		3. Sınıf	28	23,3
					4. Sınıf	30	25,0
	Toplam	120	100,0	Toplam	120	100,0	

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin %55'i kadın, %45'i erkektir; %85'i lisans, %15'i ise yüksek lisans düzeyinde eğitim almıştır. Sınıf öğretmenlerinin %6,7'si 20-29 yaş, %31,7'si 30-39 yaş, %41,6'sı 40-49 yaş ve %20'si ise 50-59 yaş aralığında; %6,7'si 0-5 yıl, %13,3'ü 6-10 yıl, %16,7'si 11-15 yıl, %18,3'ü 16-20 yıl ve %45'i ise 21 ve üzeri yıl mesleki kıdeme sahiptir. Sınıf öğretmenlerinin %28,4'ü 1. sınıf, %23,3'ü 2. sınıf, %23,3'ü 3. sınıf ve %25'i ise 4. sınıf okutmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmanın veri toplama aracı iki bölümden oluşmakla birlikte ilk bölümde katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin, ikinci bölümde ise Çelebi ve Arslantaş (2021) tarafından geliştirilen "Sınıf Öğretmeni Görüşlerine Göre Sınıf İçi Öğrenci Davranışlarını Belirleme Ölçeği"ne ilişkin soru maddeleri yer almaktadır. Ölçek 23 madde ve "hiçbir zaman (0), nadiren (1), bazen (2), sık sık (3) ve her zaman (4)" seçenekli 5'li likert yapıda olup alınabilecek toplam puan 92'dir. Ölçeğin güvenirlik katsayısı ise ölçek genelinde 0.94, olumlu davranışlar (1-11) alt boyutunda 0.84 ve olumsuz davranışlar (12-23) alt boyutunda 0.93 olarak aktarılmıştır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Veriler Google Form aracılığıyla çevrim içi olarak toplanmış ve SPSS analiz programına aktararak analiz edilmiştir. Toplanan verilerin güvenirlik katsayıları kontrol edildiğinde ölçek genelinde 0.668, olumlu davranışlar alt boyutunda 0.896 ve olumsuz davranışlar alt boyutunda 0.925 olarak bulunmuş ve verilerin güvenilir olduğu kanaati oluşmuştur. Araştırmada yapılacak analizlerin belirlenmesi amacıyla yapılan normallik analiz sonuçlarına göre basıklık ve çarpıklık değerlerinin ölçek genelinde 0.410/0.792, olumlu davranışlar alt boyutunda -0.549/0.044

ve olumsuz davranışlar alt boyutunda -0.305/-0.039 olarak bulunmuş ve verilerin ± 1 aralığında olması nedeniyle normal dağılım gösterdiği kanaati oluşması üzerine verilerin analizinde parametrik analiz testleri kullanılmıştır.

BULGULAR

Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre sınıf içi öğrenci davranışlarının belirlenmesine ilişkin betimsel analiz yapılmış ve analize ilişkin veriler tablo olarak aşağıda sunulmuştur;

Tablo 2. Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Sınıf İçi Öğrenci Davranışlarına İlişkin Dağılım

Faktör	N	Min.	Max.	Art. Ort.	TP Ort.	SS
Olumlu Davranışlar	120	1,64	4,00	2,88	31,76	,561
Olumsuz Davranışlar	120	,00	2,83	1,63	19,58	,616

Tablo incelendiğinde sınıf öğretmenlerine göre öğrencilerin olumlu davranış gösterme sıklığının 2,88 ortalama ile “sık sık” düzeyinde, olumsuz davranış gösterme sıklığının ise 1,63 ortalama ile “bazen” düzeyinde olduğu görülmektedir. Öğrencilerin orta düzeyde olumlu davranış sergiledikleri söylenebilir.

Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre sınıf içi öğrenci davranışlarının sınıf öğretmenlerinin cinsiyetine göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin yapılan t testi analizine ilişkin veriler tablo olarak aşağıda sunulmuştur;

Tablo 3. Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşmaya İlişkin Dağılım

Faktör	Grup	N	Ort.	SS	F	t	df	p
Olumlu Davranışlar	Kadın	66	2,84	,592	,185	-,849	118	,398
	Erkek	54	2,93	,522				
Olumsuz Davranışlar	Kadın	66	1,63	,540	4,305	-,012	97,90	,990
	Erkek	54	1,63	,703				

Tablo incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin cinsiyetine göre olumlu ve olumsuz davranışlar alt boyutlarında istatistiksel düzeyde anlamlı farklılaşma oluşmadığı görülmektedir ($p=,398/,990>0,05$). Hem kadın hem de erkek sınıf öğretmenlerine göre öğrencilerin benzer davranışlar sergilediği söylenebilir.

Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre sınıf içi öğrenci davranışlarının sınıf öğretmenlerinin eğitim düzeyine göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin yapılan t testi analizine ilişkin veriler tablo olarak aşağıda sunulmuştur;

Tablo 4. Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Farklılaşmaya İlişkin Dağılım

Faktör	Grup	N	Ort.	SS	F	t	df	p
Olumlu Davranışlar	Lisans	102	2,89	,568	,033	,239	118	,811
	Yüksek Lisans	18	2,85	,531				
Olumsuz Davranışlar	Lisans	102	1,70	,573	,778	3,409	118	,001
	Yüksek Lisans	18	1,19	,683				

Tablo incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin eğitim düzeyine göre olumlu davranışlar alt boyutunda istatistiksel düzeyde anlamlı farklılaşma oluşmadığı ($p=,811>0,05$) ancak olumsuz davranışlar alt boyutunda lisans düzeyinde eğitim alan öğretmenler aleyhine istatistiksel düzeyde anlamlı farklılaşma olduğu görülmektedir ($p=,000/,001<0,05$). Lisans düzeyinde eğitim alan sınıf öğretmenlerine göre öğrencilerin daha olumsuz davranış sergiledikleri söylenebilir.

Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre sınıf içi öğrenci davranışlarının sınıf öğretmenlerinin yaş aralığına göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin yapılan ANOVA analizine ilişkin veriler tablo olarak aşağıda sunulmuştur;

Tablo 5. Yaş Değişkenine Göre Farklılaşmaya İlişkin Dağılım

	Grup	N	Ort.	SS		KT	df	x^2	F	p	Fark
	Olumlu Davranışlar	20-29 (1)	8	1,63	,000	G.arası	13,877	3	4,626	22,714	,000
30-39 (2)		38	3,01	,378	G.İçİ	23,623	116	,204	3>1		
40-49 (3)		50	2,90	,457	Toplam	37,500	119		4>1		
50-59 (4)		24	3,06	,592							
Olumsuz Davranışlar	20-29 (1)	8	2,41	,000	G.arası	5,365	3	1,788	5,208	,002	1>2
	30-39 (2)	38	1,54	,644	G.İçİ	39,837	116	,343			1>3
	40-49 (3)	50	1,57	,528	Toplam	45,203	119				1>4
	50-59 (4)	24	1,63	,684							

Tablo incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin yaş aralığına göre olumlu ve olumsuz davranışlar alt boyutlarında istatistiksel düzeyde anlamlı farklılaşma olduğu görülmektedir ($p=,000/,002<0,05$). Gruplar arasındaki farklılaşmayı belirlemek için yapılan Tamhane analizine göre 20-29 yaş aralığındaki sınıf öğretmenlerine oranla diğer yaş aralığındaki sınıf öğretmenlerine göre öğrencilerin daha olumlu davranış ve daha az olumsuz davranış sergilediği görülmektedir. Öğretmenlerin yaşına göre öğrencilerin farklı davranışlar sergilediği, özellikle genç yaşta öğretmenlere karşı daha olumsuz davranış sergiledikleri söylenebilir.

Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre sınıf içi öğrenci davranışlarının sınıf öğretmenlerinin mesleki kıdem aralığına göre farklılaşp farklılaşmadığına ilişkin yapılan ANOVA analizine ilişkin veriler tablo olarak aşağıda sunulmuştur;

Tablo 6. Kıdem Değişkenine Göre Farklılaşmaya İlişkin Dağılım

	Grup	N	Ort.	SS		KT	df	x ²	F	p	Fark
Olumlu Davranışlar	0-5 (1)	8	1,63	,000	G.arası	16,64	4	4,161	22,943	,000	2>1
	6-10 (2)	16	3,13	,325	G.içi	20,85	115	,181			3>1
	11-15 (3)	20	2,88	,421	Toplam	37,50	119				4>1
	16-20 (4)	22	2,67	,379							5>1
	21 ve üzeri (5)	54	3,08	,492							
Olumsuz Davranışlar	0-5 (1)	8	2,41	,000	G.arası	6,62	4	1,656	4,935	,001	1>2
	6-10 (2)	16	1,46	,773	G.içi	38,58	115	,335			1>3
	11-15 (3)	20	1,49	,572	Toplam	45,20	119				1>4
	16-20 (4)	22	1,78	,394							1>5
	21 ve üzeri (5)	54	1,55	,616							

Tablo incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin mesleki kıdem aralığına göre olumlu ve olumsuz davranışlar alt boyutlarında istatistiksel düzeyde anlamlı farklılaşma olduğu görülmektedir ($p=,000/001<0,05$). Gruplar arasındaki farklılaşmayı belirlemek için yapılan Tamhane analizine göre 0-5 yıl kıdeme sahip sınıf öğretmenlerine oranla diğer kıdem aralığındaki sınıf öğretmenlerine göre öğrencilerin daha olumlu davranış ve daha az olumsuz davranış sergilediği görülmektedir. Öğretmenlerin meslekteki çalışma yılına göre öğrencilerin farklı davranışlar sergilediği, özellikle mesleğin ilk yıllarındaki öğretmenlere karşı daha olumsuz davranış sergiledikleri söylenebilir.

Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre sınıf içi öğrenci davranışlarının sınıf öğretmenlerinin okuttukları sınıf düzeyine göre farklılaşp farklılaşmadığına ilişkin yapılan ANOVA analizine ilişkin veriler tablo olarak aşağıda sunulmuştur;

Tablo 7. Okutulan Sınıf Değişkenine Göre Farklılaşmaya İlişkin Dağılım

	Grup	N	Ort.	SS		KT	df	x ²	F	p
Olumlu Davranışlar	1.Sınıf	34	2,89	,527	G.arası	1,66	3	,555	1,796	,152
	2.Sınıf	28	2,87	,407	G.içi	35,83	116	,309		
	3.Sınıf	28	3,06	,401	Toplam	37,50	119			
	4.Sınıf	30	2,72	,783						
Olumsuz Davranışlar	1.Sınıf	34	1,69	,611	G.arası	1,20	3	,400	1,055	,371
	2.Sınıf	28	1,48	,532	G.içi	44,00	116	,379		
	3.Sınıf	28	1,57	,686	Toplam	45,20	119			
	4.Sınıf	30	1,75	,622						

Tablo incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin okuttukları sınıf düzeyine göre olumlu ve olumsuz davranışlar alt boyutlarında istatistiksel düzeyde anlamlı farklılaşma oluşmadığı görülmektedir ($p=,152/371>0,05$). Her sınıf kademesinde eğitim veren sınıf öğretmenlerine göre öğrencilerin benzer davranışlar sergilediği söylenebilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre sınıf içi öğrenci davranışlarının belirlenmesine yönelik bu araştırma bulgularına göre öğrencilerin sınıf içinde sık sık düzeyinde olumlu, bazen düzeyinde olumsuz davranış sergiledikleri, sınıf öğretmenlerinin cinsiyet ve okuttukları sınıf düzeyine göre istatistiksel düzeyde anlamlı farklılaşma oluşmadığı ancak eğitim düzeyi, yaş ve mesleki kıdem değişkenlerine göre istatistiksel düzeyde anlamlı farklılaşma olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Alan yazın incelendiğinde Bozdemir (2022)'in ortaöğretim kademesindeki öğretmenlerle yaptığı araştırmada istenmeyen öğrenci davranışlarının yüksek oranda olduğu, öğretmenlerin cinsiyetine göre farklılaşma olduğu sonucuna ulaşılması araştırma sonucuyla farklılık göstermektedir. Özbilen vd. (2020)'nin ilköğretim ve geçici eğitim merkezlerindeki öğretmenlerle yaptıkları araştırmada cinsiyete göre farklılaşma olmadığı ve mesleki kıdeme göre farklılaşma olduğu sonucuna ulaşılması araştırma sonucunu desteklemektedir. Tekin ve Güven (2020)'in ortaöğretim öğretmenleriyle yaptıkları araştırmada eğitim durumu değişkenine göre farklılaşma olmadığı sonucuna ulaşılması araştırma sonucuyla farklılık gösterirken yaş ve kıdem değişkenine göre farklılaşma olduğu sonucuna ulaşılması araştırma sonucunu desteklemektedir. Çapri vd. (2010)'nin ilköğretim öğretmenleriyle yaptıkları araştırmada sınıf içi istenmeyen davranış sıklığının yüksek olduğu ve öğretmenlerin cinsiyetine göre farklılaşma olduğu sonucuna ulaşılması araştırma sonucuyla farklılık gösterirken yaş değişkenine göre farklılaşma olduğu sonucuna ulaşılması araştırma sonucunu desteklemektedir.

Araştırma sonuçları doğrultusunda sınıf içi olumlu davranışların daha çok artırılması olumsuz davranışların daha da azaltılması için sınıf ortamında farklı yöntem ve tekniklerin kullanılması, öğrencilere karşı daha olumlu yaklaşılması, eğitim düzeyi, yaş ve kıdem aralığına göre farklılaşma olmasına bağlı olarak sınıf öğretmenlerinin

lisansüstü eğitime yönlendirilmesi ve teşvik edilmesi, öğretmen yetiştirme programının yeniden yapılandırılması, aday öğretmenlerin ya da genç yaştaki öğretmenlerin adaylık eğitim programlarının revize edilmesi, örneklemin genişletilerek farklı yöntem veya ölçeklerle çalışma yapıp araştırma sonucuyla karşılaştırılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

Bakır, H., Urtekin, M. S., Turay, İ., & Erden, M. H. (2023). Temel Eğitim Öğretmenlerinin Sınıfta Karşılaştıkları İstenmeyen Öğrenci Davranışlarına İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Eurasian Academy of Sciences Social Sciences Journal*, 46, 104–124.

Bozan, S., & Ekinci, A. (2020). Öğretmenlerin Mesleklerinin İlk Yıllarında Sınıf Yönetiminde Yaşadıkları Sorunlara İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 28(1), 137–153.

Bozdemir, Z. (2022). İstenilmeyen Türden Öğrenci Davranışları ve Bu Davranışları Ortadan Kaldırmak İçin Öğretmenlerin Başvurdıkları Yöntemlerin İncelenmesi (Ankara-Gölbaşı İlçesi Örneği). *Uluslararası Liderlik Eğitimi Dergisi*, 6(1), 74–90.

Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2013). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (14. Basım). Pegem Akademi.

Çapri, B., Balcı, A., & Çelikkaleli, Ö. (2010). İlköğretim Öğretmenlerinin Sınıf İçi İstenmeyen Davranışlara İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 89–102.

Çelebi, C., & Arslantaş, S. (2021). Sınıf Öğretmeni Görüşlerine Göre Sınıf İçi Öğrenci Davranışlarını Belirleme Ölçeği Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması. *OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 17(36), 125–143. <https://doi.org/10.26466/opus.827286>

Dağ, H., Ekinci, E., Yıldırım, Ş., Yuvaç, A., & Akdoğan, E. (2023). İlköğretim Okullarında Çalışan Öğretmenlerin Karşılaştıkları İstenmeyen Öğrenci Davranışları ve Kullandıkları Başa Çıkma Yöntemleri ile İlgili Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi. *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, 10(1), 160–173.

Delen, A., & Ercoşkun, M. H. (2020). Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Bulunduğu İlkokullarda İstenmeyen Öğrenci Davranışlarının Nicel Açından İncelenmesi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(2), 572–599.

Doğan, S. (2020). Öğretmen Algısına Göre İstenmeyen Öğrenci Davranışları. *Çağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi*, 7(2), 148–159.

Eren, M. S., Utma, S., İnan, A., Tosun, H., İlhan, N., Çetinkaya, Ö., & Bakır, S. (2023). Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin İstenmeyen Davranışları Üzerine Yapılan Lisansüstü Çalışmaların İncelenmesi. *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, 10(5), 1389–1399.

Hastürk, G., & Ağralı, E. (2023). Sınıf Öğretmenlerinin Sınıfta İstenmeyen Öğrenci Davranışlarıyla İlgili Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 8(1), 10–27.

İşbilir, B., Bayrak, M., Kayaoğlu, F., Şakar, E., Bülbül, D., & Acar, B. (2023). Öğretmenlerin Sınıf İçinde Karşılaştıkları Disiplin Sorunları. *Journal of European Education*, 13(1), 19–41.

Karasar, N. (2023). *Bilimsel Araştırma Yöntemi* (37. Basım). Nobel Akademi Yayıncılık.

Özbilen, F. M., Canbulat, T., & Hamurcu, H. (2020). Öğretmenlerin Çokkültürlülük Algıları ile Sınıf İçi İstenmeyen Öğrenci Davranışlarına Yönelik Tutumlarının Değerlendirilmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 28(4), 1867–1881.

Tekin, E., & Güven, S. (2020). Ortaöğretim Kurumlarında Görev Yapan Branş Öğretmenlerinin Sınıf Yönetiminde Karşılaştıkları İstenmeyen Davranışlar İle Kişilik Tiplerinin Karşılaştırılması. *Turkish Studies*, 15(1), 155–184.